

University of Groningen

Conrad Criticism

Verleun-van de Vriesenaerde, Jetty

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1988

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Verleun-van de Vriesenaerde, J. (1988). Conrad Criticism: 1965 - 1985. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

SAMENVATTING

De studies *Conrad Criticism 1965-1985: The Nigger of the 'Narcissus'* en *Conrad Criticism 1965-1985: Heart of Darkness* beogen een overzicht te geven van de kritische benaderingen en interpretaties van de genoemde werken van de Pools-Engelse auteur Józef Teodor Konrad Korzeniowski aan de hand van de in de periode 1965-1985 verschenen Engelstalige literaire kritieken en gaan nader in op de meest belangrijke controversen ten aanzien van de twee romans die uit deze kritische werken naar voren komen.

Eén van de belangrijkste premissen van het onderzoek is geweest dat het voor de lezer mogelijk moet zijn de controversiële standpunten in de context te zien waarin deze door de critici geplaast zijn. Daartoe was het nodig gedetailleerde samenvattingen te maken van alle in aanmerking komende kritische beschouwingen van de romans in kwestie en deze als onderdeel van de te publiceren onderzoeksgegevens op te nemen. Dit had beperkende gevolgen voor de omvang van het onderzoeksgebied, dat daarom nader werd afgebakend, zowel waar het de lengte van de periode in de kritiek alsook waar het de vorm van de kritieken zelf betreft.

De eerste beperking is dat de oudere kritieken op Conrad, de publikaties van vóór 1965, niet direkt bij het onderzoek betrokken zijn. Deze uitsluiting vindt haar rechtvaardiging in het feit dat de meest belangrijke controversen uit deze vroege periode worden teruggevonden in de latere publikaties. Het ligt bovendien min of meer voor de hand een scheiding te leggen bij het jaar 1965, omdat het monumentale werk van Bruce Teets en Helmut Gerber, *Joseph Conrad: An Annotated Bibliography of Writings about him*, dat een praktisch volledige beschrijving geeft van alle vroegere publikaties in de Conrad kritiek, feitelijk stopt bij het jaar 1965.

De vaststelling van de eindgrens werd bereikt via een compromis. Bij de aanvang van het onderzoek, in 1984, werd de grens—het was nodig onmiddellijk tot een afbakening te komen om het onderzoek te kunnen beginnen—gelegd bij 1983. Deze grens werd verlegd naar 1985 toen tijdens het verzamelen van recentere kritieken op *The Nigger of the 'Narcissus'* bleek dat er na 1983 nog een aantal interessante werken waren uitgekomen die, behoudens de overschrijding van de tijdslimiet, binnen de voor het project gestelde termen vielen. Bovendien is een tijdvak van twee decennia uiteraard aantrekkelijker dan een periode van achttien jaar. Dit heeft voor elk van de twee boeken geresulteerd in de toevoeging van een appendix waarin de gegevens uit de jaren 1984 en 1985 zijn verwerkt.

Een tweede beperking van het materiaal is gevonden door alleen kritieken in boekvorm, geschreven in het Engels en slechts gewijd aan het werk van Conrad, binnen de termen van het project te laten vallen, waarbij als nader criterium werd gehanteerd dat deze boeken een afzonderlijk hoofdstuk of een afzonderlijke sectie van minimaal drie bladzijden gewijd aan *The Nigger of the 'Narcissus'* c.q. *Heart of Darkness* moesten bevatten. Dit houdt in dat artikelen zowel als hoofdstukken in boeken over meer auteurs dan slechts Conrad buiten het bestek van het onderzoek vallen.

Ook deze beslissing, hoewel ingegeven door de vrees voor onhanteerbaarheid van het materiaal—een onderzoek op bredere basis zou zich over een schier eindeloos aantal jaren uitstrekken met weinig reële kans op succes—is niet slechts voortgevloeid uit de eis tot beperking. Immers, artikelen vormen een andersoortig materiaal. Zij verschaffen *qualitate qua* minder inzicht dan boeken in het hele oeuvre van Conrad en in zijn ontwikkeling en zijn tevens, eveneens door de beperktheid van hun bestek, minder gericht op het bepalen van zijn plaats in de ontwikkeling van de roman in het algemeen. De reden voor het uitsluiten van secties korter dan drie bladzijden is dat de ervaring heeft geleerd dat een dergelijk klein bestek niet voldoende ruimte biedt voor een indringende benadering.

Het materiaal is op deze wijze uiteindelijk gaan bestaan uit 57 titels, waarvan 51 uit de periode 1965-1983 en zes uit de jaren 1984 en 1985, en is verwerkt in de drie delen: "Abstracts", "Commentary" en "Appendix". Zowel in het deel "Commentary" als in het deel "Appendix" zijn naast de beschrijvingen der controversiële standpunten eigen stellingnamen in de beschreven controversen opgenomen. Waar het bestudeerde corpus van kritieken leemten te zien gaf in de analyse van *The Nigger of the 'Narcissus'* en *Heart of Darkness*, is gepoogd deze leemten te vullen door een directe analytische benadering van de romans in kwestie. Het voordeel hiervan is dat de lezer een nog duidelijker inzicht krijgt in de kritische standpunten van de schrijver van deze twee kritieken op de Conrad kritiek.

Er zijn geen pogingen ondernomen de beschouwde kritische werken te classificeren naar "school" of "stroming". Dit omdat het promotie-project waarvan *Conrad Criticism 1965-1985: The Nigger of the 'Narcissus'* en zijn pendant over *Heart of Darkness* de neerslag zijn deel uitmaakt van een groter project dat tot doelstelling heeft de kritiek op alle belangrijkere werken van Conrad op dezelfde wijze te analyseren als nu gedaan is. Het schijnt logisch dat een beschrijving en waardering van scholen en stromingen slechts kan geschieden op basis van bevindingen opgedaan tijdens een beschouwing van de bestudeerde kritieken in relatie tot *al* deze werken van Conrad.

De ordening van de kritieken is chronologisch en alfabetisch. Bij de weergave van de gezichtspunten der critici is gestreefd naar een zo groot mogelijke nauwkeurigheid en objectiviteit, hetgeen in vele gevallen uitgebreide citaten noodzakelijk maakte, ofwel omdat de bron aan duidelijkheid te wensen liet, ofwel omdat de gevonden uitspraak zo uniek was dat paraphraseren te grote risico's van verminking en foutieve interpretatie met zich mee bracht.